

Αρ. Έωρ.: 103/6-9-9020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΚΜ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ &
ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΚΜ

Ταχ. Δ/νση : 26^η Οκτωβρίου 64
Ταχ. Κωδ. : 546 27, Θεσσαλονίκη
Πληροφορίες : Συμεωνίδης Θ., Παπακώστα Ε.
Τηλ. : 2313 / 325.405 - 582
E-mail : T.Simeonidis@pkm.gov.gr
Fax. : 2313 / 325.459

Θεσσαλονίκη, 05 Φεβρουαρίου 2020

Α.Π.: 75087(191)

ΠΡΟΣ: Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης
Γραφείο Συντονιστή
Καθ. Ρωσιδή 11 – Θεσσαλονίκη
(Αποστέλλεται και στο email: ggrigor@damt.gov.gr)

ΚΟΙΝ : 1) Γεν. Δ/ντη Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος
Ενταύθα
✓ 2) Αντιπεριφερειάρχη Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος
Ενταύθα

ΘΕΜΑ: Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Αρβανιτίδη σχετικά με τις επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην ανθρώπινη υγεία.

ΣΧΕΤ : Την υπ' αρ. 3654/30-01-2020 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Αρβανιτίδη με θέμα «Τραγική πρωτιά της χώρας μας στην Ε.Ε. σε πρόωρους θανάτους εξαιτίας της ατμοσφαιρικής ρύπανσης» η (δικό μας αρ. 75087(191)/03-02-2020).

Οι απαντήσεις επί των ερωτημάτων που τέθηκαν στην προαναφερόμενη ερώτηση, σύμφωνα και με τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης μας έχουν ως ακολούθως:

Ερώτημα 1:

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των μετρήσεων του ΕΔΠΑΡ της ΠΚΜ (βλέπετε επήσεις εκθέσεις ΥΠΕΝ) για την Ατμοσφαιρική Ρύπανση στο Πολεοδομικό Συγκρότημα της Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ) και πέριξ αυτού αναφερούμε τα εξής :

α) για το διοξείδιο του αζώτου (NO_2) δεν παρατηρούνται υπερβάσεις των θεσμοθετημένων ορίων για την προστασία του πληθυσμού, αλλά παρατηρούνται υπερβάσεις του ανώτερου ορίου εκτίμησης δύπως ορίζεται στο Παράρτημα II της KYA ΗΠ 14122/549/E.103/11.

β) για το δύο (O_3) δεν παρατηρούνται υπερβάσεις ορίων και στόχων για την προστασία του πληθυσμού, αλλά ο μακροπρόθεσμος στόχος, που είναι αυστηρότερος, μέγιστη μέση τιμή κυλιόμενου οκταώρου $120\mu g/m^3$ χωρίς επιτρεπόμενες υπερβάσεις σήμερα δεν εκπληρώνεται (Παράρτημα VII της KYA ΗΠ 14122/549/E.103/11).

γ) για τα αιωρούμενα σωματίδια παρατηρούνται γενικότερα υπερβάσεις του ορίου της μέσης ημερήσιας τιμής ($50\mu g/m^3$), περισσότερες από τις 35 φορές το χρόνο.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά τα αιωρούμενα σωματίδια PM_{10} , οι κυριότερες πηγές εκπομπών στο επίκεδο της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης, είναι η κεντρική θέρμανση, η βιομηχανία, η καύση γεωργικής βιομάζας, η χρήση λιπασμάτων και οι οδικές μεταφορές.

Η παρουσία αιωρούμενων σωματιδίων στην περιοχή της Θεσσαλονίκης τους χειμερινούς μήνες είναι αυξημένη εξαιτίας της καύσης βιομάζας (χρήση τζακιών, pellet, κ.α.), της αυξημένης κυκλοφορίας των οχημάτων αλλά και της βιομηχανικής δραστηριότητας. Η ίδια περίπου εικόνα παρατηρείται και για τη περίπτωση των $PM_{2.5}$, με τη συνεισφορά της κεντρικής θέρμανσης να είναι ακόμα μεγαλύτερη.

Βάσει των ανωτέρω, για την εξασφάλιση συμμόρφωσης με τα θεσμοθετημένα όρια και επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων ποιότητας της ατμόσφαιρας, θεωρούμε ότι θα πρέπει να αποφεύγονται νέες εγκαταστάσεις μεγάλων πηγών εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων (βιομηχανικές δραστηριότητες) εντός και πέριξ του Π.Σ.Θ. που θα επηρεάσουν την ποιότητα της ατμόσφαιρας στον αστικό και περιαστικό χώρο.

Επίσης, στον τομέα της κεντρικής θέρμανσης θεωρούμε ότι θα πρέπει να δοθούν επιπλέον κίνητρα για την ακόμα μεγαλύτερη διείσδυση του φυσικού αερίου στη θέρμανση των κτιρίων, με σκοπό τη δραστική μείωση της χρήσης βιομάζας (με απότερο στόχο την μη χρησιμοποίηση της στα μεγάλα αστικά κέντρα), αλλά και την μετατροπή συμβατικών τζακιών σε ενεργειακά.

Στον τομέα των μεταφορών θεωρούμε ότι σημαντική μείωση στην εκπομπή αιωρούμενων θα επιφέρει η χρήση του φυσικού αερίου στα μέσα μαζικής μεταφοράς (ανανέωση του στόλου των λεωφορείων – ταξί), καθώς και η ηλεκτροκίνηση.

Στον τομέα της γεωργίας θα πρέπει να γίνεται ορθολογικότερη διαχείριση των γεωργικών παραπροϊόντων με σκοπό την δραστική μείωση της καύσης αυτών, η οποία σε αρκετές περιπτώσεις δημιουργεί σοβαρά επεισόδια ατμοσφαιρικής ρύπανσης (π.χ. καύση γεωργικών υπολειμμάτων ψυζοκαλλιεργειών).

Επίσης, η εντατικοποίηση των ελέγχων με σκοπό την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των βιομηχανικών δραστηριοτήτων, η εντατικοποίηση των ελέγχων εκπομπής καυσαερίων των οχημάτων μαζικής μεταφοράς, ταξί, των οχημάτων ιδιωτικής χρήσης αλλά και των μεγάλων οχημάτων (φορτηγά), είναι μια σειρά από ενέργειες πουν θα συμβάλλουν στον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και άρα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Ερώτημα 2:

Τα αιωρούμενα σωματίδια PM_{10} και $PM_{2,5}$ παρακολουθούνται συνεχώς από τους σταθμούς του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ), σύμφωνα με την ΚΥΑ ΗΠ 14122/549/E.103/11 (ΦΕΚ 488B/30-03-2011). Οι αναλυτές είναι καινούριοι, εγκαταστάθηκαν τον Νοέμβριο του 2016, από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) ως εθνικά εποπτεύουσα Αρχή του ΕΔΠΑΡ.

Επίσης, όσον αφορά στον προσδιορισμό της χημικής σύστασης των αιωρούμενων σωματιδίων, το ΥΠΕΝ κατά τα έτη 2014-2015 εκπόνησε το έργο "Επικαιροποίηση της χαρτογραφικής απεικόνισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσω της καταγραφής ατμοσφαιρικών εκπομπών των πηγών και ανάπτυξης κατάλληλου υπολογιστικού εργαλείου". Στο πλαίσιο του έργου διενεργήθηκαν εκστρατείες μετρήσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής Κοινοτικής νομοθεσίας, οι οποίες αφορούσαν στους ρύπους: βενζόλιο, PM_{10} , $PM_{2,5}$ καθώς και αναλύσεις με κατάλληλες χημικές μεθόδους των PM_{10} σε μέταλλα (Pb , Cd , As , Ni), ίόντα και βενζο-α-πυρένιο.

Ως αρμόδια Διεύθυνση εξετάζουμε τη δυνατότητα χρηματοδότησης μετρήσεων και χημικών αναλύσεων των PM_{10} , κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε επιλεγμένες θέσεις του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης, για επικαιροποίηση των στοιχείων του ΥΠΕΝ, μετά την ολοκλήρωση των ήδη δρομολογηθέντων έργων αναβάθμισης όλων των σταθμών του ΕΔΠΑΡ στην ΠΚΜ.

Εσωτερική Διανομή

1. Αρχείο ΦΓΠΘ
2. Πρ. Τμήματος Π&Υ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ